

دانشگاه پیام نور

منطق جدید (۱)

(رشته الهیات)

www.ketab.ir

دکتر علیرضا ازدر

سرشناسه

ازدر، علیرضا، ۱۳۳۷ -

عنوان و نام پدید آور

منطق جدید ۱/ ازدر، علیرضا

مشخصات نشر

تهران: دانشگاه پیام نور، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری

ده، ۱۳۷ ص: جدول، نمودار.

فروست

دانشگاه پیام نور: ۲۱۷۰. گروه فلسفه و کلام اسلامی: ۱/۱۰۲

شابک

978 - 964 - 14 - 0217 - 6

وضعیت فهرست نویسی

فیهای مختصر

فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است.

یادداشت

کتابنامه

Payam Noor University

شناسه افی

۳۸۷۱۲۸۹

شماره کتابشناسی

دانشگاه پیام نور

منطق جدید

مؤلف: دکتر علیرضا ازدر

ویراستار علمی: دکتر رضا رسولی شریانی

تهیه و تولید: مدیریت تولید محتوا و تجهیزات آموزشی

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه پیام نور

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

نوبت و تاریخ چاپ: چاپ اول تیر ۱۳۹۴

شابک: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۱۴ - ۰۲۱۷ - ۶

ISBN: 978 - 964 - 14 - 0217 - 6

فروش این کتاب فقط از طریق نمایندگی های دانشگاه پیام نور مجاز می باشد و فروش

آن در سایر مراکز فروش کتاب موجب تعقیب قانونی فروشنده خواهد گردید

(کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر محفوظ و متعلق به دانشگاه پیام نور است. تولید، کپی یا خلاصه برداری، نشر و ترجمه، چاپ، افست، توزیع گسترده، تهیه CD و ... این اثر یا بخشی از آن اعم از متن، طرح پشت و روی جلد و ... بدون اخذ مجوز کتبی از مرکز چاپ و توزیع دانشگاه خلاف مقررات و تعرض به حقوق مادی و معنوی دانشگاه است. متخلفین وفق قانون حمایت از مولفان و مصنفان و هنرمندان دارای مسئولیت حقوقی و کیفری بوده و تحت پیگرد قرار می گیرند.)

قیمت: ۳۷۰۰۰ ریال

فهرست مطالب کتاب

مقدمه

فصل اول: تاریخچه معرفت و اقسام منطق جدید

اهداف کلی

اهداف یادگیری

۱-۱ تاریخچه منطق جدید

۲-۱ منطق جدید در ایران

۳-۱ تعریف منطق جدید

الف) استنتاج چیست؟

ب) استنتاج معتبر کدام است؟

۴-۱ اسامی منطق جدید

الف) منطق نمادین (منطق سمبولیک)

ب) منطق کلاسیک

ج) منطق ریاضی

د) منطق صوری

هـ) منطق جدید

و) لوژستیک

۵-۱ روش های منطق جدید

الف) روش اصل موضوعی

ب) روش معنایی (سمانتیکی)

ج) روش استنتاج طبیعی

۶-۱ کاربرد منطق جدید

۷-۱ اقسام منطق جدید

الف) منطق موجهات

ب) منطق تکلیف

۱۴	ج) منطق شناختی
۱۴	د) منطق زمان
۱۴	هـ) منطق چندارزشی
۱۵	و) منطق فازی
۱۶	۸-۱ منطق گزاره‌ها و منطق محمولات
۱۶	۹-۱ تمرین: سوالات چهارگزینه‌ای فصل اول
۱۹	فصل دوم: آشنایی با اصطلاحات و نمادها
۱۹	اهداف کلی
۱۹	اهداف یادگیری
۱۹	۱-۲ گزاره خبری و گزاره انشایی
۲۰	۲-۲ نایه گزاره‌ای
۲۱	۳-۲ جمله نشانه
۲۱	۴-۲ گزاره‌های ساده (بی) و گزاره‌های مرکب (ملکولی)
۲۲	۵-۲ اقسام گزاره‌ها
۲۳	۶-۲ گزاره‌های حملی و گزاره‌های شرطی
۲۴	۷-۲ اقسام گزاره شرطی
۲۵	۸-۲ اقسام گزاره منفصله
۲۶	۹-۲ ادات
۲۷	۱۰-۲ ادات عطف (ترکیب‌های عطفی)
۲۹	۱۱-۲ ادات فصل (ترکیب‌های فصلی)
۳۰	۱۲-۲ ادات شرط (ترکیب‌های شرطی)
۳۱	۱۳-۲ ادات دو شرطی (ترکیب‌های دو شرطی)
۳۲	۱۴-۲ ادات نقض
۳۴	۱۵-۲ تمرین
۳۵	۱۶-۲ پراکنش
۳۶	۱۷-۲ دامنه ادات و ادات اصلی
۳۷	۱۸-۲ زبان طبیعی و زبان صوری
۳۷	۱۹-۲ زبان موضوعی و فرازبان
۳۸	۲۰-۲ تمرین
۳۹	فصل سوم: جداول ارزش
۳۹	اهداف کلی
۳۹	اهداف یادگیری
۴۰	۱-۳ جداول ارزش
۴۲	۲-۳ جدول ارزش گزاره‌های مرکب
۴۲	۳-۳ جدول ارزش گزاره‌های مرکب عطفی
۴۸	۴-۳ جدول ارزش گزاره‌های مرکب فصلی

۵۳	۵-۳ جدول ارزش گزاره‌های مرکب شرطی
۵۷	۶-۳ جدول ارزش گزاره‌های دو شرطی
۶۰	۷-۳ جدول ارزش گزاره‌های مرکب در یک نگاه
۶۰	۸-۳ یادآوری‌های ضروری
۶۳	۹-۳ گزاره‌های دائم‌الصدق، ممکن‌الصدق و دائم‌الکذب
۶۳	الف) گزاره‌های دائم‌الصدق
۶۵	ب) گزاره‌های دائم‌الکذب
۶۶	ج) گزاره‌های ممکن‌الصدق
۶۸	۱۰-۳ هم‌ارزی و تعادل منطقی
۶۹	۱۱-۳ نسبت میان گزاره‌ها
۶۹	الف) متضاد
۷۱	ب) دال تحت تضاد
۷۲	ج) استلزام
۷۳	د) استلزام معکوس
۷۴	هـ) هم‌ارزشی (استلزام متقابل)
۷۵	و) متناقض
۷۹	فصل چهارم: قواعد استنتاج
۷۹	هدف کلی
۷۹	اهداف یادگیری
۸۰	۴. قواعد استنتاج
۸۰	۱-۴ قاعده معرفی عاطف (م. ۸)
۸۱	۲-۴ قاعده حذف عاطف (ح. ۸)
۸۳	۳-۴ قاعده معرفی فاصل (م. ۷)
۸۶	۴-۴ قاعده وضع مقدم (و.م)
۸۸	۵-۴ قاعده رفع نالی (ر.ت)
۹۲	۶-۴ قیاس انفصالی (ق.ا)
۹۵	۷-۴ قاعده نقض مضاعف (ن.م)
۹۶	۸-۴ قاعده فرض (ف)
۹۸	۹-۴ قاعده دلیل شرطی (د.ش)
۱۰۵	۱۰-۴ برهان خلف (ب.خ)
۱۱۰	۱۱-۴ قاعده حذف فاصل (ح. ۷)
۱۱۶	۱۲-۴ قواعد جایگذاری
۱۱۷	۱۳-۴ هم‌ارزشی (هم)
۱۱۹	۱۴-۴ استلزام (اس)
۱۲۰	۱۵-۴ قضیه‌ی دمرگان (د.م)
۱۲۵	۱۶-۴ قضیه
۱۳۵	منابع

مقدمه

منطق شیوه در این درس اندیشیدن است و درست‌اندیشیدن از خواسته‌های متعالی انسان، به وسيله منطق است که می‌توان استدلال‌های معتبر را شناخت و از دام هراس‌انگیز مغالطه‌رهای افست. این جهت، می‌توان گفت که منطق، چه در روش ارسطویی و چه در شیوهٔ جدید، تاسی بشری است برای شناخت اعتبار یا عدم اعتبار براهین و صورت استدلال‌هایی که ارائه شد، و می‌شوند. لذا در همه فرهنگ‌ها، توجه به منطق همواره مورد نظر بوده و همین امر رجب رشد و گسترش آن گردیده است. منطق جدید از زمان طرح آن میان ریاض‌دانان غربی تاکنون توانسته است توسعه فراوانی هم در حوزه علوم نظری و بنیادین و هم کاربرد در فناوری‌های مدرن داشته باشد. منطق جدید در ایران با تأخیر فراوانی از تاریخ پیدایش در غرب، مطرح گردید. اما بحمدالله در دهه‌های اخیر مورد توجه ویژه دانشمندان و دانش‌پژوهان ایرانی قرار گرفته و تألیف و ترجمه‌های خوبی در این باره به رشته تحریر درآمده است.

در دانشگاه پیام نور نیز درس منطق جدید به عنوان یکی از دروس رشته فلسفه و کلام اسلامی مورد توجه بخش الهیات و گروه فلسفه و کلام اسلامی قرار گرفته است. اما از آنجایی که دانشگاه پیام نور، دانشگاهی کتاب‌محور است و منابع آن باید ویژگی خودآموز بودن را داشته باشند، ضرورتاً باید کتابی با خصوصیات مورد نظر دانشگاه تهیه گردد و بحمدالله توفیق این امر نصیب اینجانب گردید. لذا مؤلف با توجه به تدریس چندین ساله این درس در دانشگاه، بر آن شد تا اهم مطالب مورد نیاز دانشجویان کارشناسی رشته فلسفه و کلام اسلامی، طبق سرفصل‌های مصوب، نگاشته شود و از

کاربرد موارد غیر ضرور خودداری گردد و همچنین تلاش شده تا با توضیحات لازم خودآموز بودن کتاب نیز همواره مورد نظر باشد. لذا بیشتر بر توانمندسازی دانشجویان در شناخت قواعد و مهارت حل مسئله و صورت برهان‌ها به همراه شرح و بسط مبسوط مثال‌ها و تمرین‌ها تأکید شده است. بر این اساس، فصل اول به بیان تاریخچه، تعریف، شیوه و اقسام منطق جدید اختصاص یافته است، در فصل دوم اصطلاحات و نمادهایی که کلیدواژه‌های اصلی این درس هستند بیان شده و در فصل سوم، جداول ارزش مطرح گردیده و در فصل چهارم به قواعد استنتاج پرداخته شده است.

در این کتاب سعی شده مثال‌ها تا حد امکان برگرفته از فرهنگ اسلامی - ایرانی و همچنین کتاب‌های رشته الهیات باشد.

ضمن احترام به تمام استادان محترم این درس و مؤلفان و مترجمان محترمی که در این راستا تلاش نمودند، امید است این کتاب به عنوان گام نخستین و مقدمه‌ای برای بهره‌مند شدن دانشجویان و محققان منطق جدید و گامی مؤثر برای استفاده دانشجویان از کتب مبسوط در این زمینه باشد. لذا ضمن اذعان به ضعف‌ها و کاستی‌ها، امید واثق دارد که خبر آن این دانش و استادان بزرگوار این درس از راهنمایی مشفقانه خود دریغ نورزند و با بیان پیشنهادها و انتقادات بر غنای این کتاب بیفزایند.

و من الله التوفیق

علیرضا اژدر

انشیاء دانشگاه پیام نور